

като по-высоки могат да прѣмнятъ прѣзь онѣж долини безъ да патятъ нѣчто.

Вѣгленна-та киселина ся топи у водѣ, оттова такъва вода нѣколко расхлажда и киселѣе, кога ѣмъ пие чловѣкъ. Така сѣщо у капливы тѣла, кои врѣтъ и шупватъ, има вѣгленнѣ киселинѣ на пр. у ново вино, пиво, шампанско вино, у хлѣбъ кога вѣзиде и пр. По нѣкога ся набира у водѣ-тѣ доста вѣгленна киселина и такъва вода ся нарича *кисела вода*; какъвато е на пр. прочута-та *Билинска* вода у Ческо, *Рохычка вода* у Штирѣнѣ, и Ямничка и Ласинска вода у Маджарско.

Вѣглероденъ водородъ. Вѣглеродъ-тъ ся съединява не само съ кислородъ, а и съ водородъ. Тука най-напрѣдъ трѣбува да споманемъ за *тяжкій вѣглеродный водородъ*. Тоя газъ състои отъ 4 мѣрицы (4 дѣлове по тягло) водородъ и 4. мерицы (24 дѣлове по тягло) вѣглеродъ; най-много влиза въ работѣ като *свѣшливъ газъ*, съ кой-то ся освѣтлѣватъ нощъ улицы, кѣщи, гостинницы и пр. Свѣтливый газъ много ся вади отъ камѣнны вѣглища, кои-то ся распалватъ у чугунены валове, на ся прѣчиства и ся прѣкарва у особны вмѣстилища, наречены газометри и кои-то личатъ на голѣмы звѣнцы, покрыты отъ вси странѣ съ водѣ; а отъ тѣхъ послѣ ся пропраща по чугунены трѣбы въ фенеры, дѣ-то ся запалва та свѣти.

Има и другъ строй вѣглероденъ водородъ, кой-то ся нарича *легкъ или руднический*. У тоя газъ има по-малко вѣглеродъ отъ колко-то у свѣтливый газъ; той слабо свѣти, кога ся запали, и излиза изъ блатны мѣста и рудницы, дѣ-то гниѣтъ растенія; намира ся най-много по пещери, дѣ-то ся копаѣтъ камѣнны вѣглища. Кога ся смѣси съ кислорода у атмосферный въздухъ може да ся подпали отъ рударскы-ты фенеры та да прѣсне и избѣе